

ZZUZIS-A

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (ZZUZIS-A)

(Členi, ki se nanašajo na oglaševanje, so obarvani rdeče.)

1. člen

V zakonu o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili (Uradni list RS, št. 52/2000) se v **tretjem in petem odstavku 3. člena, drugem, četrtem in šestem odstavku 6. člena, tretjem in četrtem odstavku 16. člena, četrtem odstavku 17. člena, drugem odstavku 18. člena, tretjem odstavku 22. člena ter prvem in drugem odstavku 23. člena** se besedilo "minister, pristojen za veterinarstvo" v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom "minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo" v ustreznem sklonu.

V **četrtem odstavku 6. člena** se besedilo "ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano in" črta.

V **tretjem in petem odstavku 6. člena** se besedilo "minister, pristojen za kmetijstvo in prehrano" v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom "minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo".

V **drugem odstavku 18. člena** se beseda "predpišejo" nadomesti z besedo "predpišeta", za besedo "zdravstvo" se vejica nadomesti z besedo "in", besedilo "in minister, pristojen za kmetijstvo" pa se črta.

V **prvem in drugem odstavku 23. člena** se besedilo "in ministrom, pristojnim za kmetijstvo in prehrano" črta.

V **prvem in drugem odstavku 8. člena ter drugem in tretjem odstavku 10. člena** se besedilo "minister, pristojen za prehrano" v ustreznem sklonu nadomesti z besedilom "minister, pristojen za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo".

2. člen

V **2. členu** se v **prvem odstavku** v definiciji pojma "živilo" za besedo "vodo" dodata besedi "in pijačami".

V **tretjem odstavku** se definicija pojma "nova živila" spremeni tako, da se glasi:

"Nova živila so živila in sestavine živil, ki se do sedaj še niso v pomembnem obsegu uporabljala za prehrano ljudi in se razvrščajo v naslednje skupine:

- a) živila in sestavine živil, ki vsebujejo ali jih sestavljajo gensko spremenjeni organizmi v smislu zakona, ki ureja ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi;
- b) živila in sestavine živil, pridobljena iz gensko spremenjenih organizmov, ki pa ne vsebujejo gensko spremenjenih organizmov;
- c) živila in sestavine živil z novo ali namerno spremenjeno primarno molekularno strukturo;
- d) živila in sestavine živil, ki jih sestavljajo ali so pridobljena iz mikroorganizmov, gliv ali alg;
- e) živila in sestavine živil, ki jih sestavljajo ali so pridobljene iz rastlin, in sestavine živil, pridobljene iz živali, razen živil in sestavin živil, pridobljenih s tradicionalnim razmnoževanjem ali gojenjem, ki že veljajo za varna živila;
- f) živila in sestavine živil, pridobljene s proizvodnim postopkom, ki povzroči pomembne spremembe v sestavi ali strukturi živila in sestavine živil, kar vpliva na njihovo prehransko vrednost, presnovo ali raven neželenih snovi, in se do sedaj še ni uporabljal."

Za dvaindvajsetim odstavkom se dodata nova triindvajseti in štiriindvajseti odstavek, ki se glasita:

"Prehrana je delovanje hrane v povezavi z zdravjem, ki obsega vedenje o fizioloških potrebah organizma in procesih za zadovoljevanje teh potreb v smislu posameznih hranil, načinov zagotavljanja teh hranil z ustreznim načinom hranjenja in z učinki, če te prehranske potrebe niso pokrite ter o posledicah vplivov živil in načinov prehranjevanja na organizem in zdravje človeka. Poleg tega obsega socialne, ekonomske, kulturne in psihološke procese v zvezi s prehranjevanjem.

Prehranska politika je koordinirano načrtovanje pristojnih ministrstev in stroke in izvajanje celovitih ukrepov s področja zagotavljanja potrebnih količin živil, ki so varna in prehransko ustrezna ter vseh ukrepov za zdrave prehranske navade različnih skupin prebivalstva, s ciljem varovanja in izboljšanja zdravja ljudi."

3. člen

9. člen se spremeni tako, da se glasi:

"9. člen

Novo živilo se sme dajati v promet, če je za njegovo dajanje v promet izdano dovoljenje.

Dovoljenje za dajanje v promet novih živil iz točke a) tretjega odstavka 2. člena tega zakona izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za varstvo okolja in ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo.

Dovoljenje za dajanje v promet novega živila iz točke b), c), d), e) in f) tretjega odstavka 2. člena tega zakona izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo.

Dovoljenje za novo živilo iz točke a) tretjega odstavka 2. člena tega zakona se lahko izda, če so izpolnjene tudi zahteve, ki jih mora izpolnjevati izdelek za pridobitev dovoljenja za dajanje na trg skladno s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi.

Dovoljenje se izda v 150 dneh od prejema popolne prijave za pridobitev dovoljenja.

Posebne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati nova živila, način njihovega označevanja, vsebino prijave za pridobitev dovoljenja in druge pogoje za izdajo dovoljenja, vključno z natančnejšo opredelitvijo obsega uporabe za prehrano in zahtevami iz četrtega odstavka tega člena, predpiše minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo, in ministrom, pristojnim za varstvo okolja.

Pogoje za uvoz in izvoz novih živil predpiše Vlada Republike Slovenije."

4. člen

V 10. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Dovoljenje za uporabo novih aditivov izda Urad za živila in prehrano, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, prehrano in veterinarstvo."

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

5. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:
"15. člen

Oglaševanje alkoholih pijač, ki vsebujejo več kot 15 volumenskih odstotkov alkohola, je prepovedano.

Alkoholne pijače, ki vsebujejo 15 in manj volumenskih odstotkov alkohola, se lahko oglašujejo na nosilcih, kot so bilteni, katalogi, letaki in prospekti, ki so namenjeni oglaševanju in poslovnemu komuniciranju in drugih nosilcih objavljanja informacij, razen ob cestah na plakatih, tablah, panojih in svetlobnih napisih.

Alkoholne pijače iz prejšnjega odstavka se lahko oglašujejo v časopisih in revijah, radiu in televiziji, elektronskih publikacijah, teletekstu ter drugih oblikah dnevnega in periodičnega objavljanja uredniško oblikovanih programskih vsebin s prenosom zapisa glasu, zvoka ali slike na način, ki je dostopen javnosti.

Objavljanje podatkov o kakovosti in drugih lastnostih alkoholnih pijač ter podatkov o prejetih nagradah in priznanjih v strokovnih revijah in drugih oblikah poslovnega komuniciranja, ki niso namenjene končnemu potrošniku, se ne šteje za oglaševanje."

6. člen

Za 15. členom se dodata nova 15.a in 15.b člen, ki se glasita:

"15.a člen

Alkoholne pijače je na radiu in televiziji prepovedano oglaševati med 7. in 21.30 uro.

Alkoholne pijače je prepovedano oglaševati v kinematografih pred 22. uro.

15.b člen

Oglaševalsko sporočilo mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ne sme vzpodbujati čezmerne porabe alkohola ali prikazovati pozitivne vzročne zveze med pitjem alkohola in uspehom v življenju,
- ne sme biti namenjeno mladim in prikazovati oseb, ki uživajo alkohol,
- ne sme prikazovati oseb, mlajših od 25 let,
- ne sme povezovati uživanja alkohola s povečano telesno zmogljivostjo ali z vožnjo v prometu,
- ne sme ustvarjati videza, da uživanje alkohola prispeva k uspehom v družbenem in spolnem življenju,
- ne sme poudarjati, da ima alkohol zdravilne učinke, ali da je poživilo, pomirjevalo ali sredstvo za reševanje osebnih težav,
- ne sme prikazovati abstinence ali zmernega pitja v negativni luči,
- ne sme poudarjati visoke vsebnosti alkohola kot posebne kakovosti alkoholnega izdelka,
- ne sme se pojavljati v in na stavbah, objektih in pripadajočih zemljiščih, kjer se opravlja zdravstvena dejavnost ter dejavnost vzgoje, športa ter izobraževanja,
- ne sme se pojavljati na panojih, tablah, plakatih ali svetlobnih napisih, ki so od vrtcev in šol oddaljeni manj kot 300 metrov,
- ne sme se pojavljati na prireditvah, ki so v prvi vrsti namenjene mladoletnim osebam, in na športnih prireditvah,
- ne sme vključevati simbolov, podob, junakov iz risanih filmov in drugih mladinskih oddaj,
- vsebovati mora opozorilo: "Minister za zdravje opozarja: Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!" ali "Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!".

Opozorilo iz zadnje alineje prejšnjega odstavka je, razen na radiu, pisno. Dobro se mora ločiti od podlage in mora biti napisano s takšno velikostjo črk, da je brez težav berljivo. Oglaševalsko sporočilo na filmskem platnu in televiziji mora prikazovati opozorilo najmanj 5 sekund. V primeru, ko je oglaševalsko sporočilo krajše, mora opozorilo trajati ves čas oglaševalskega sporočila. Črke opozorila

morajo biti velike najmanj toliko, kot so velike črke pri podnapisih. Črke opozorila drugih oglaševalskih sporočil morajo biti tako velike, da površina, ki jo zavzemajo, predstavlja najmanj 10% velikosti površine prostora, ki ga obsega celotno oglaševalsko sporočilo.

Določba trinajste alinee prvega odstavka tega člena ne velja za nosilce, kot so bilteni, katalogi, letaki in prospekti, ki so namenjeni poslovnemu komuniciranju, ter za druge nosilce objavljanja informacij v prodajalnah, kadar gre za obveščanje potrošnikov o cenah in drugih pogojih, ki se nanašajo na prodajo alkoholnih pijač."

7. člen

V 16. členu se v prvem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

"3. uradni zdravstveni nadzor nad proizvodnjo živil živalskega izvora, njihovim prometom v zvezi z uvozom, izvozom, prevozom, tranzitom, skladiščenjem in prometom na debelo ter prometom s svežim neembaliranim mesom, surovimi ribami in drugimi vodnimi organizmi, ki niso predpakirani in uporabo izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik s temi živali, ki ga izvajajo veterinarski inšpektorji."

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Nadzor nad splošnim označevanjem živil in aditivov, ki se nanaša na zdravstveno ustreznost živil, izvaja Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, nadzor nad splošnim označevanjem živil in aditivov, ki se nanaša na kakovost živil pa izvaja Inšpektorata za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov oziroma živil."

Dosedanji drugi, tretji, četrti in peti odstavek postanejo tretji, četrti, peti in šesti odstavek.

8. člen

V 17. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

"Če pravna ali fizična oseba iz prejšnjega odstavka ugotovi, utemeljeno sumi ali je obveščena s strani pristojne inšpekcije, da živilo, ki ga je uvozila, proizvedla, predelala, izdelala ali dala v promet, ni v skladu z zahtevami zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti živil iz 6. in 7. člena tega zakona, mora to živilo takoj umakniti iz proizvodnje in prometa, za katerega je odgovorna v okviru notranjega nadzora, in o tem obvestiti pristojno inšpekcijo."

9. člen

Za 23. členom se doda nov 23.a člen, ki se glasi:

"23.a člen

Nadzor nad oglaševanjem alkoholnih pijač izvaja Tržni inšpektorat.

Če pristojni inšpektor ugotovi, da se alkoholne pijače oglašujejo v nasprotju z 15., 15.a in 15.b členom tega zakona, z odločbo prepove oglaševanje.

Pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve.

Za izvršitev odločbe iz drugega odstavka tega člena lahko pristojni inšpektor odredi takojšnje prenehanje oglaševanja na stroške pravne osebe oziroma posameznika, ki stori prekršek iz 15., 15.a in 15.b člena tega zakona."

10. člen

25. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Pred odobritvijo katerekoli carinsko dovoljene rabe ali uporabe, razen tranzita, mora pristojni inšpektor iz drugega odstavka prejšnjega člena potrditi zdravstveno ustreznost pošiljke.

Ne glede na prejšnji odstavek smejo carinski organi na zahtevo uvoznika odobriti carinsko dovoljeno rabo ali uporabo, razen tranzita, brez potrdila o zdravstveni ustreznosti pošiljke, če je bila pošiljka dana na analizo, izid analize pa še ni znan in če se s tem strinja pristojni inšpektor, ki je opravil pregled pošiljke.

Če se z analizo ugotovi, da pošiljka iz prejšnjega odstavka ni zdravstveno ustrezna, jo mora uvoznik na lastne stroške vrniti pošiljatelju."

11. člen

V **27. členu** se napovedni stavek prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

"Poleg pooblastil po splošnih predpisih ima pristojni inšpektor pri opravljanju uradnega zdravstvenega nadzora pravico in dolžnost odrediti enega ali več naslednjih ukrepov:"

Za 1. točko prvega odstavka se doda nova 2. točka, ki se glasi:

"2. začasno prepove promet živil, ki niso opremljena z oznako ali so opremljena z oznako, ki ne vsebuje vseh predpisanih podatkov;"

Dosedanje 2. do 11. točka postanejo 3. do 12. točka.

12. člen

29. člen se spremeni tako, da se glasi:

"29. člen

Zaradi varovanja javnega zdravja in zdravja potrošnikov pred zdravstvenimi tveganji, ki so vezana na živila in prehrano, vključno s tveganji, ki se lahko pojavljajo v proizvodnji ali prometu živil, kot tudi varovanja interesov potrošnikov v zvezi z živilni in prehrano, se ustanovi Urad za živila in prehrano kot organ v sestavi Ministrstva za zdravje.

Urad za živila in prehrano opravlja naslednje naloge:

1. pripravi predlog nacionalne strategije in predlog nacionalnega programa za vodenje prehranske politike, ki zajema:
  - na področju prehrane naloge in aktivnosti, ki izhajajo iz nacionalnega programa zdravstvenega varstva Republike Slovenije;
  - nacionalno strategijo varnosti živil;
  - sodelovanje pri strategiji za zagotavljanje pridelave in predelave zadostnih količin varnih in po sestavi zdravstveno ustreznih živil glede na nacionalne potrebe;
2. na podlagi podatkov pristojnih ministrstev in stroke spremlja in koordinira izvajanje prehranske politike in nacionalnega programa prehranske politike;
3. spremlja prehranske navade prebivalstva in pripravlja smernice za zdravo prehrano;
4. predlaga ukrepe za doseganje ciljev zdrave prehrane in boljšega zdravja vse populacije s posebnim poudarkom na najbolj ogroženih skupinah populacije;
5. vključuje se v sistem spremljanja in analiziranja nepričakovanih nevarnosti in na podlagi ocen tveganj predlaga ukrepe za varovanje zdravja potrošnikov pred negativnimi posledicami vezanimi na živila in načine prehrane;
6. pripravlja predloge ukrepov za izvajanje zdravstvenega nadzora nad živilni na podlagi spremljanja zdravstvene ustreznosti živil in podatkov o prijavljenih boleznih, povzročenih z živilni;
7. obvešča potrošnike in jih usmerja v ustrezen izbor živil ter zagotavlja njihovo pravico do ustreznih informacij in podatkov o živilih;
8. sodeluje na mednarodni ravni na področju varnosti živil;
9. sodeluje in koordinira dejavnosti na mednarodni ravni na področju zdrave prehrane in prehranske politike.

Poleg nalog iz prejšnjega odstavka opravlja Urad za živila in prehrano tudi naslednje naloge:

1. izdaja dovoljenja za nova živila;
2. izdaja dovoljenja za uporabo novih aditivov;
3. izdaja soglasja za pridobitev naziva za naravne mineralne vode;
4. obvešča nosilce dejavnosti proizvodnje in prometa z živilni glede njihove odgovornosti za varnost živil;
5. pripravlja programe izobraževanja in usposabljanja delavcev o higieni živil in zdrave prehrane;
6. odobri uporabo panožnih smernic za dobro higiensko prakso;
7. pripravlja strokovne podlage za predpise s področja zdravstvene ustreznosti živil, ki jih izda

minister, pristojen za zdravje;
8. opravlja druge z zakonom določene naloge."

13. člen

30. člen se spremeni tako, da se glasi:
"30. člen

Na predlog Vlade Republike Slovenije Državni zbor Republike Slovenije sprejme Nacionalni program prehranske politike, ki vsebuje:

- strategijo na področju varnosti živil, zdravega prehranjevanja ter zagotavljanja zadostnih količin zdravih živil, ki so varna in uravnotežena po sestavi,
- specifične potrebe in prednostna področja,
- cilje in naloge na področju izvajanja prehranske politike,
- nosilce nalog za uresničevanje nacionalnega programa.

Program iz prejšnjega odstavka vsebuje kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje."

14. člen

V **34. členu** se v **prvem odstavku** v **6. točki** za besedo "način" doda besedilo "oziroma da v promet novo živilo brez dovoljenja".

V 7. točki se za besedo "dovoljeni" doda besedilo "oziroma uporabi nov aditiv brez dovoljenja".

11. točka se spremeni tako, da se glasi:

"11. če v proizvodnji in prometu živil nima vzpostavljenega notranjega nadzora in če ne vzame iz prometa zdravstveno neustreznega živila (17. člen)."

15. člen

Za **34. členom** se doda **nov 34.a člen**, ki se glasi:

"34.a člen

Z denarno kaznijo 500.000 tolarjev do 8.000.000 tolarjev se kaznujeta za prekršek pravna oseba - izdajatelj oglaševalskega sporočila in pravna oseba - naročnik oglaševalskega sporočila, za oglaševanje, ki je v nasprotju s 15., 15.a in 15.b členom tega zakona.

Z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba izdajatelja oglaševalskega sporočila in odgovorna oseba naročnika oglaševalskega sporočila, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Z denarno kaznijo od 200.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti."

16. člen

V **36. členu** se črta drugi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Urad za živila in prehrano prične z delom najkasneje do 1.1.2003, do takrat pa njegove naloge opravlja Ministrstvo za zdravje.

18. člen

Določba četrtega odstavka **9. člena** zakona se začne uporabljati ob uveljavitvi zakona, ki bo uredil ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi.

19. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 530-02/99-2/4
Ljubljana, dne 24. aprila 2002

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor

ZZUZIS-A je potrebno brati skupaj z Zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov, ki prihajajo v stik z žvili (ZZUZIS). Najdete ga na spletnih straneh Media Foruma.